

დროება

გამოდის ყოველ-ღვინობათს გარდა.

ფასი განცხადებისა: სტრიქონზე რვა კაპ; განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზედ.

თუ საქიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს დაუბეჭდვლად წერილებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს ავტორს.

ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეიკი.

„დროების“ რედაქცია—სიმონსონოვის ქუჩაზე, ნაზაროვის სახლში, 1-ლი კლასიკური გიმნაზიის უკან.
წელიწადში მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე; ქუთაისში, ქილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარე ქვეყნებში რედაქციის ადრესი: ВЪ ТИФЛИСѢ, ВЪ РЕДАКЦІЮ „ДРОБА“.
ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ. 50 კ.; 10 თვით—6 მ.; 9 თვით—7 მ. 50 კ.; 8 თვით—7 მ.; 7 თვით—8 მ. 6 თვით—5 მ.; 5 თვით—4 მ. 50 კ.; 4 თვით—4 მ.; 3 თვ.—3 მ.; 2 თვ.—2 მ.; 1 თ.—1 მ.

„დროების“ ფასი აგვისტოს 1-დამ წლის დამლევამდე 4 მ. და 50 კ.

კვირას, 12 მარტობისთვის.
სურამის სტენის მოყვარებებისა და ბ. კოტე უიფიანის მონაწილეობით და დასმარებით „წიგნ-კითხვის საზოგადოების“ სასარგებლოდ ექსკუზ წარმოადგენილია:

- I ილია ჭავჭავაძის „სამწიკის“.
- II „თაგარ-ბატონიშვილიდან“ მართხა მოკმედიანა.
- III „ცოლი თუ ვინაა, ეს არის!“
- IV დიპლომატიკის მ. გ. უიფიანის წიგნითხვეს წესულ და ქართულ ლექსებს.

ბ. ს. მგალობლიშვილი გლქსუჩ სტენებს. (2—2)
ზინაური ქრონიკა.
= რედაქციამ მიიღო ახლად გამოცემული წიგნი „მისრაშიანი“, რომელიც ქართულს ლიტერატურაში ნამდვილს საუნჯედ ითვლება. წიგნის გარეგანი შეხედულება არის შეფერილი და სადა.

„დროების“ ქელტონი, აგვისტ. 10
ლიბერატორული ქრონიკა
წერილი პირველი.
(„იკრია“ №№ V და VI, 1884 წ.)
(შემაჯი*)
შრის უმთავრესს დედა-აზრს ჩვენს პოეზიისა შეადგენს მამულის-შეილობა. თავისებურად, სხვა ნაირად გამოიხატა ეს მამულის-შეილობა ბარათაშვილის პოეზიაში. სამწუხაროდ, ბატ. ლეისტი არაფერს ამბობს ამ პოეზიაზედ და პირდაპირ ენება ბრ. მრბელიანის ლექსებს. როგორც ბარათაშვილი, ისე მრბელიანი მამულის-შეილობა, მესს სიმალღებზე ვერ აღის მათი პოეტური ოცნება, იდეალი. მაგრამ მათ შორის განსხვავებაც ღილია. მკითხველმა მოკლედ იცის ბარათაშვილის პოეზიის ხასიათი, მიმართულება. რასში მდგომარეობს ბრ. მრბელიანის პოეზიის მიმართულება? მრბელიანის სული და გული მთლად წაწსულს, ძველებურს ხე-ჩვეულებას

რაიკა ტექსტის სისწორეს შენება, იმის ანგარიშს რედაქცია თავის დროზედ დაბეჭდავს. იმედია, რომ ეს ტექსტი ყოველად უნაკლოდ იქნება დაბეჭდილი, რადგანაც ისეთი ფინის მკოდნეთა რედაქტორობით არის გამოცემული, როგორიც არიან: თავ. ილია შავჭავაძე, ბ. პეტ. შმიკაშვილი და ბ. ალ. სარაჯიშვილი.
წიგნი შედარებით ძვირი არ არის. სულ 1 მ. 50 კ. ღირს. 500 გვერდს შეიცავს. ამ წიგნს თავში რედაქციის წინასიტყვაობა მიუძღვის და ბოლოში აქვს ჩართული ლექსიკონი სიტყვებისა და ისტორიულ-გეოგრაფიულ სახელწოდებათა. წიგნი 89 კარად (თავად) არის დაყოფილი.
სწორედ ღირს მადლობის ღირსია ის პირი, ვისის ხარჯითაც იგი დაბეჭდა.
= მთიდან გვატყობინებენ, რომ წრეულს ძალიან კარგს მოსავალს მოვიდა, მაგრამ წყ მეტი უშლის მკას და ძნის ზიდვას. აქამდისინ საქმე გვალვამ გაპირა და ახლა აედრებმა აღარ მოგვისვენაო. აედრებზედ ასეთ-სავე საჩივარს იმერეთიდანაც იწერებინან.

ეკუთნის, რომელიმაც ის კპობს თავის იდეალს, სამშობლოს ნუგეშს, დიდებას. ბარათაშვილი უიმედობით როდი უცქერდა თავის საყვარელს სამშობლოს. არა, იგი არც მარტოდ-მარტო წარსულში ეძებდა იდეალს. მრბელიანი კი მთლად წარსულზედ იყო დამყარებული. ბარდა ამისა, მრბელიანის მამულის-შეილობას თავისი საკუთარი ფერი სდევს, თავისი ხასიათი აქვს; სამხედრო ვაჟაცს და გმირს მამულის-შეილობა სწორედ ისე ესმის, როგორც სამხედრო მეისტორიეს. პოეტს უფრო უყვარს სამხედრო დიდება ძველის საქართველოსი, ყოველს ნაბიჯზედ აქებს და აღიდებს უმეტესად გმირებს, რომელთაც დაანთხის სისხლი მამულისათვის... და თვით ახალ-თაობასაც მკლავის სისუსტეს უყიჟინებს...
ღიალ, ამას უყიჟინებს ახალ-თაობას, თუმცა ამ უკანასკნელს „ბრძოლის ცეცხლისა“, „ხლმის ტრიალის“ და „ძღვეის ყიჟინის“ მაგივრად უფრო სხვა კეთილშობილური იდეალი აქვს ჩანერგული გულში... ბარათაშვილის პოეტური იდეალი სულ სხვაა.

= სოფელს იანეთიდან გვეწერენ საჩივარს ხარჯის მოკრევისათვის დაწინშულს პირებზედ, რომელნიც დროს გაურჩეველად დადიან ხარჯის მოსაგროვებლად და ათასს უწესობას აღდენენ ოჯახობაში.
ცუდი არ იქნებოა, გვეწერს კორესპონდენტი, იმათ საქციელს ყურადღება მიაქციოს, ვისიც რიგია და მოსალოდნელი უბედურობა, რომელიც შეიძლება მათმა უწესო ქცევამ გამოიწვიოს, სოფელს თავიდან ააციდინოსო.
= ღღეს მივიღეთ ქართული თეატრის ანტრეპრენიორობის მსურველის ბ. ნებიერიძის კონტრაქტის პირი, რომლითაც ის აქტიორებს ეკვრის.
მს კონტრაქტი ისეა შედგენილი, რომ საქიროდ ვსთვლით მისი შინაარსი მოკლედ გავაცნოთ მკითხველს საზოგადოებას.
= „ძავეკაზი“ გვატყობინებს, რომ საქონლის ექიმს, მეტერინარს ბ. მეზჩერსკის მარტყოფის ტყეებში მგლებზედ გაულაშქრნია, მოუწამლავს ცხერის ღემები და ამ გვარის სადილით დახვედრია მოუსვენარს მგლებს. მეორეს ღღეს მკედარი მგელი ერთის მეტი ვერ უზოვიათ, თუმცა „ძავეკაზი“ გვარწმუნებს, რომ გაწვევტილი მგლების რიცხვი სულ ათი იყოო. მაკარგული ცხრა მგელი ხრამებში და ხეებში გადაცივდებოდნო (!). საინ-

შინდა მოქალაქობრივი გრძობანი შეადგენენ ამ იდეალს. მადაკითხეთ, მაგ., „ბედი მართლისა“ და „სადღეგრძელო“, დააკირდით მათში გამოხატულს სულის მოძრაობას და შეიტყობთ—ვინ იყო ბარათაშვილი და ვინ იყო კადეც ბრ. მრბელიანი...
მიდრე თანამედროვე პოეზიაზე და ხელოვნურს მწერლობაზედ ვიტყოდეთ რასმეს, ერთი შენიშენა საქიროდ მიგვანია. ძველს საქართველოში მწერლობა მალალ წოდების, ვგრედ წოდებული არისტოკრატიის ხელში იყო. „ხალხსა“, დაბალის წოდების წარმომადგენელთა მონაწილეობა არ მიელო ამ მწერლობაში. ამისათვის მთლად გონების მოძრაობას ღრმად აზის წოდებრივი, არისტოკრატიული ბეჭედი, ხასიათი. ამ საზოგადო მოვლენას ვზოვებთ სხვა ხალხთა მწერლობაშიც. ჩვენს ახალს მწერლობაშიც ეს მოვლენა შეგხედებთ, თუმცა კი ამ ბოლოს დროს გამოდიან სალიტერატურო ასპარეზზედ თითო-ორიოლა მწერალნი, „ხალხის“ რაზმიდამ... სალხანსაბას კი, როგორც გარკვეულს, შემუშავებულს მიმართულებას ვერ იზოვით, სასახლსა მწე-

ტერესოა შეეიტყოთ, რა გვარის გამოკლევეით დარწმუნდა საპატოო ვაზეთი ან მისი ხრონიკიორი, რომ სწორედ ათი მგელი მოიწამლა.
= იგივე ვაზეთი გვატყობინებს, რომ ღედოფლის წყაროზედ მცხოვრებს რუსს, ვილაცა პეტრე ივანოვს, მოუკლავს თავისი ორსული ცოლი და თორმეტის წლის გერისთვის ორივე ხელი გადაუჭრია. მაჭერის შემდეგ დამნაშავეს მხოლოდ ის სინანული გამოუტყვადებია, რომ ზოგიერთები ცოცხლები გადურჩა და ისინიც ვერ გამოუყენა ცოლის გზას.
= ავერ კვირაზე მეტი ვახდებ, რაც ჩვენს ქალაქში გაუწყვეტელი წვიმებია და ძალიან გრილა. სოფლებში და აგარაკებში ისე აცივებულა, რომ ქალაქიდან მისულები თბილად ჩაცმულები დადიანო.

სალა ვეპიოთ ზემოა!
წერილი სოფლიდან.
ქალაქის ცხოვრება საზოგადოდ ძველად და ახლად არეულ-დარეული ყოფილა და არის. იგი რთული და ათას-ნაირი ელემენტებისაგანა შედგენილი. აქ წენობის დაცვა ძნელია. ათას-ნაირი სწავლა, ათას-ნაირი სარწმუნოება და ცრუ-მორწმუნოება, სხვადასხვა გვარის და ჯიშის ხალხი, სხვა-რალს ვერ მოსძებნით. ამისათვის საჭიროა ძლიერი გონებრივი განვითარება, პროგრესიული აზრების გავრცელება ხალხში, ძველი ცხოვრების ძირეულად შეცვლა და სხ...
სახალხო მწერალი, როგორც მართლად შენიშნა ერთმა რუსეთის კრიტიკოსმა, ის მწერალია, რომელსაც გულში ჩანერგული აქვს ხალხის საზოგადო შეხედულება; ეს სახელი არ ეთქმის იმას, რომელიც ხალხის სულში და გულში არ იხედება, იმისი მადჯის-ცემა არ ესმის და მხოლოდ ერთს ან რამდენსამე მოვლენას აკვირდება, მას უჩვენებს მკითხველ საზოგადოებას. სახალხო პოეტი, მაგ., როდი არის ის პოეტი, რომელიც ხალხის ცხოვრებიდან იღებს აზრს და ამ ხალხს არ უჩვენებს კი საუკეთესო იდეალს, თავისი „ზეციური, ღვთიური სიტყვითა“ ხალხს არ უჩერავს გულში საუკეთესო აზრებს, ლტოლივილებს.
შუნიდელს დედა-აზრს შეხედებით თანამედროვე პოეზიაში და ხელოვნურს მწერლობაშიც. მხლა არავის დაკმაყოფილებს არც მრბელიანის იდეალი და არც ბარათაშვილის „განწირული სულის კვიება“.

*) იხილე „დროება“ № 172.

დასხვა წესი და ჩვეულება აუარებელს ხირქსა სცნებდა და სცნებს ცხოვრებას. უმეტეს ნაწილად ამ ცხოვრების მოჩვეულები იზოგნო წინაშის ნათელი წერტილი; პირიქით უნდა ელოდე, რომ უწინაშის ტალღა გამოგიქროლებს, ან გაგვსრის და ან სრულიად ჩაგითრევს და დაგიმორჩილებს. მალაქის ცხოვრება ყოველთვის ამ გვარი ყოფილა თვით მაშინ, როცა რომელიმე განსაზღვრული მეცნიერება, რელიგიური იყო იგი, თუ ჭიროსოჭიური, საზოგადო დასს ასევედა რომელიმე ერის ან საზოგადოების ცხოვრებას, ერთის საგნისადმი მიჰმართავდა, ერთს წადილს და სურვილს აღძრვიდა მათ შორის — ვაშობ, თვით ამ დროსაც ქალაქის მცხოვრებთა წინაშე სუსტს ნიადგაზე იდგა და უწინაშის ელემენტები უფრო უმღერედა კაცს გულს, ვიდრე უმტკიცებდა წინაშეს და ხასიათს. ამ დროს საუკეთესო მეცნიერებს, მორალისტებს და მქადაგებლებს საფლგებისაკენ ეჭირათ თვალი, იქილამ მოელოდნენ წინაშის მესხიას, იქილამ მოელოდნენ წინაშის სხივს, რომლითაც უნდალათ ქალაქის ამოღრებული ცხოვრება განეკუთრნათ. რომის საუკეთესო მორალისტები, როცა ამ ქალაქის ცხოვრება უკანასკნელ გარყენილების წერტილამდის მივიდა, სოფელს მიუბრუნდნენ და იქაური ცხოვრების სურათებით უნდალათ მოქალაქეთა შეზღალოლი ჭანტაზია და გარყენილებით დამალი ტინი გადახალისებიათ. მართლაც, სოფლოური ცხოვრების ერთ-გვარობა, ლიტონობა, ბუნებრივი დამოკიდებულება ოჯახის და საზოგადოების წევრთა შორის მდიდარს და საუკეთესო მასალას წარმოადგენდენ მაშინდელი წინაშის მოძღვრისათვის. მათი საშუალებებით ისინი ხატავდნენ ისეთს წინა

ბითს სურათს, რომელიც ცოტაოდნად მაინც აჩრებდენ უფსკრულისაკენ დაქანებულს მოქალაქეთა ცხოვრების მიმდინარეობას. მინ იცის, რამდენი უწინაშით დაქანებული რომის არისტოკრატი ქალი და კაცი ამოღრებრით შენატრებდა მორალისტებისაკენ წარმოდგენილს სოფლის გლეხსა და აზნაურს, რომელთაც მტკიცე წინაშე ჰქონდალთ დასული, ცხოვრების მიზანი შეჩინოდათ და გრძობა შემოფარგლოლ საზოგადოებზე უტრიალებდათ! ახლასად ევიოთ წინაშის მავალით? ჩვენდა საუბელუროდ, სოფელი და მისი ცხოვრება დღეს ევლარ წარმოადგენს ისეთს წინაშის წერტილს, სადაც ჩვენს მორალისტებს შეეძლოს თვის მოდგმა. დღეს ჩვენში ევლარ წინაშის ისეთს კუთხეს, სადაც შეეძლოს შეჩინება და თამადალ თქმა: ნუ გეშინია, კიდევ არის ისეთი კუნჭული, საილამაც წინაშის სხივი გამოკრთებაო. დღეს სოფელი უფრო უწინა შექმნილა, დღეს აქაური საზოგადოება თხათა და მეგლთა ხროვას წარმოადგენს. მრთმანეთის ცარცვა-გლეჯა, ერთმანეთის გაუტანლობა, ერთმანეთის გარყენა, ერთმანეთის ბედნიერების დამზობა საქებაო საქმელ ითვლება.

მარი კვირის წინ ერთი უჩვეულებრივო და საზარელი ამბავი მოხდა მუთონის გუბერნიის იმ კუთხეში, სადაც ყველაზე უფრო დასული გვეზულეზობდა წინაშე. წარმოიდგინეთ, ოლქის სასანართლოს ბრალდებულთა სკამზე მსხდომარე ორი ოცდახუთის წლის ქაბუკი. ამათ მი კიდევ დარჩენილა დიდ-გვაროვნების ნიმატი, ერთ შეხედვაზე მეუზის-ტყოსნის შრიდონი და ტარიელი დაგიდგებათ თვალ-წინ, გარეგნობით ისინი ისეთი შეხედულებისანი არიან, რომ სამშობლო თავმოწონებით წარადგენდა მათ მტერთანაც

და მოყვარესთანაც, მაგრამ, როცა მათ გარემოში მიხედ-მოხედავ, საზარელი სურათი გულს დაგიკრავს. აგერ ძაძა-მოსილი დედები გულს იკრთავენ და ძუძუებზე იცემენ, თითქო ძუძუებს ესაყვედურებიათ: რისთვის გაზარდე ისეთი შეილი, რომელიც გარყენილების მსხვერპლი უნდა გამხდარიყო. აგერ ახალგაზდა ცოლი ვარდის ფერს ლოყას იკაწრავს; ერთი წლის შერთულს ქმარს დღეს უნდა გამოეთხოვოს და ორ სალდათს ჩააბაროს. აგერ ნათესავების უზარო ტირილი შეუქმნიათ: გული ეწვისთ, თუმცა-ღა გრძობენ მათ დანაშაულობას და ერთი გული ეუბნებათ: ღირსია მაგათი დასჯაო. მართლაც, მსაჯულებს განაჩენი გამოაქეთ და კითხულობენ: ექვსი წლით კატორგაში უნდა იმუშაონ და მერმე საუკუნოდ ციმბირში დასახლდნო. ღაღ, ასეთმა ახალგაზდა, რომელსაც ხელი არ გაუძრავს საქმის გასაკეთებლად ამ ჩვენს აღმოსავლეთის სამოთხეში, დღეს იქით წერაქვით და ბარით უნდა იმუშაოს ნერჩინსკის გუბერნიის მი, რა მიზნისათვის? მიზეზი ერთი ბინძური დედა-კაცი ვახდა: შატმან ასათიანის ქალი, რომელიც სამი წლის წინედ ერთმა წერეთელმა შეერთო. შმარს გაუორგულდა, ჯერ თავისივე მონათესავე ასათიანი შეიყვარა, მერე ქმრის სახლის კაცი სეფე წერეთელი; ჩაგრულოს ქმარს მეორე სახლი-კაცი გამოესარჩლა. ბარყენილმა ასათიანმა და წერეთელმა, რომლებიც, უკაცრაოდ პასუხიან, უკან დასდევდენ ბინძურს დედა-კაცს, ქმრის მოსარჩლე წერეთელი ღორივით დაჰკლეს და ისე დაკვდეს, როგორც საგუფთე ხორცი, დამარხვაც კი ვასკირდა საწყალი წერეთლისა. დღეს დამნაშავენი შესაფერად დაჯილოდოდნენ: მათს ოჯახში ცეცხლი გაქრა და ის ალაგი, სადაც ოცი

წლის წინედ წინაშის საკუთხვეელი დაიდგებოდა, დღეს თითოთ საჩვენებელი შეიქმნა და უწინაშის წყარო გამოდინდა. ბარყენილი ქალი ქმარს მიუბრუნდა, და ყველაზე უფრო საკვირველი კიდევ ის არის, რომ ქმარმა კიდევ მიილა ეს ქალ-მგელი და ოღამი განცხრომის მაგინერ, ძველს წისკელიში მომართეს თავისი შეზღალოლი ცხოვრება. ამ გვარი სურათებით დღეს აქრელებულია ჩვენი სოფლის ცხოვრება და ვაი თუ უარესაც უნდა მოეელოდეთ.

ს—ნა.

უშალღესად დამტკიცებული აზრი სახალფიფო რჩევისა ხილისა და ქუჩის არაჟის ხლის ახალი წესების შესახებ.

სახელმწიფო ეკონომიისა და კანონთა შეერთებულ დეპარტამენტებმა განიხილეს კრებაზედ მაისის 3 1884 წელს ფინანსთა მინისტრის მოწერილობა აწინდელ საარაჟო წესების შეცვლაზედ და დაადგინეს:

I. ქუჩისა და სხვა ხილის არაჟის ხლის წესთა პროექტი წარდგენილ იქმნას მის იმპერატორების დიდებულების წინაშე დასამტკიცებლად და მას შემდეგ ეს წესები შემოღებულ იქმნენ ამ 1884 წლის სექტემბრის 15-დამ.

II. მხლანდელ საარაჟო ბაჟის წესდებულების ჯეროვან მუხლთა ნაცვლად და დასამტკებლად დადგენილ იქმნას შემდეგი:

1. შევლა მოხელოთა, ვინც აქცივის საშობრთელოში ემსახურებიათ, აგრეთვე სააკციო წინამხედველთა შერიდის, მესარაბიის და სტაქროპოლის გუბერნიებში, ყუბანისა და შერ-

დრო სხვა შეიქნა. სამუდამოდ ბოლო მოეღო ბარათაშვილის დროის უკუღმართობას, ბრ. მრბელიანის სამხედრო მამულის-შეილობას. 60 წლებილამ დაიწყო ახალი ხანა ცხოვრებისა და ეს სახლგ მწერლობასაც დაეტყო მესვეურნი ამ სახლის მოძრაობისა, საკვირველის ნიჭის და გონების მქონენი — აკაკი, ი. შავჭავაძე — სხვა გზას დაადგენენ, სხვა ფერი და მიმართულება მისცეს მამულის-შეილობას... მიმართულებას ფართო საზოგადოებრივი მიეცა; აზრს, მინაარსს სიღრმე-სრგანე მოემტა. მს მოითხოვა ახალმა ცხოვრებამ, რომელმაც მწერლობის მოედანზე წარმოაქნა სხვა-და-სხვა კითხვანი. ახალს კითხვებს პასუხი ეჭირებოდათ და მოპასუხენიც გამოჩნდნენ... მქვენ გავკვირებთ ბრ. მრბელიანის დროს სიყვარული მამულისადმი. არა ნაკლებ საკვირველია, მაგ. აკაკის სიყვარული, რამოდენათაც იგი იხატება მის პოეზიაში, მაგრამ, როდესაც მრბელიანი მართო იმას სჯერდება, რომ გულის კენესით დამღერის ძეგლებურს დიდებას, წინეჩვეულებას, აკაკი ამით არ კმაყოფილდება და

საკვირველის სითამამით პასუხს ვაძლევთ დღეს კითხვებზე...

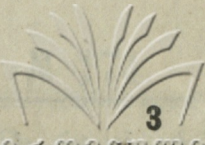
შოველივე ეს შედეგია იმ პროგრესიული მოძრაობისა, რომელიც დაეტყო ცხოვრებას შემდეგ 60 წ. და მწერლობაც ხომ ცხოვრების გამომხატველია, ცხოვრებილამ წარმოშობილი... ღაღ, როგორც ცხოვრება გაუმჯობესდა, უფრო გონიერი შეიქმნა, ისე ეს გაუმჯობესობა, გონიერობა დაეტყო მწერლობასაც, მის შინაარსს, მიმართულებას...

მესვეურებს თან მოჰყვა მთელი გუნდი პოეტთა, ხელოვნურ მწერალთა, რომელთა შორის უმრავლესობა, როგორც მართალს ამბობს ლესტი, ტყუილად ცდილობს პარნასზედ ასვლას. ღაღ, უმრავლესობა ტყუილად ფოფხდება იმ პარნასზედ, რომელზედაც ერთის შეხტომით ავიდნენ აკაკი და შავჭავაძე. მს ფოფხვა კიდევ არაფერი, — საქმე ის არის, რომ უმრავლესობა მოკლებულია თავისებურებას, ჰაძაღს სხვებს და ისიც უხეიროდ; უმრავლესობილამ განიჩევა თავისი ნიჭით, მიმართულებით თ. რაფ. მრისთავი, რომელმაც ამ ბოლო ეპოს

სრულიად სხვა სული ჩაჰბერა პოეზიას, სხვა გზაზე დააყენა იგი. ბატ. მრისთავი სცდილობს შეიქნეს სახალხო პოეტად, ემსახუროს დაბალს წოდებას, ბეჩაღს გლეხს. იგი თავის ლექსებში უქეტეს ნაწილად ეხება გლეხობის ეკონომიურს ცხოვრებას, ფოლადის ჩქიფით ამოაქვს ბეჩაღის გულილამ ევაბა და გოდება, რომელიც გამოწვეულია სიღარიბით. არა ერთი და ორი სურათი, ხელოვნურად და გრძობიერად დახატული, ულახვრავს მკითხველს გულს, უშფოთებს სულს და ჰადაღს მასში თანაგრძობას, სიყვარულს გლეხობისადმი. მაგრამ ჯერ კიდევ რაფ. მრისთავი შორს მანძილზედ სდგას სახალხო პოეზიილამ. ამ მანძილის გასაღწევლად საჭიროა ხალხის იდეალის, მისი საზოგადო შეხედულების შეგნება და ეს ხომ აგრე აღვლი არ არის. სახალხო პოეტად ვადაქცევისათვის საკმაო როდია ხალხის ცხოვრებილამ სურათების ხატვა. ძოლცოგი, ამბობს რუსეთის კრიტიკოსი, არ არის სახალხო პოეტი. ამ გვარი პოეტის სახელი ეთქმის ისეთს პოეტს, როგორც ბერანევა. ღა ეს

იმიტომ, რომ სახალხო პოეტი უბრალო მხატვარი როდი არის, — იგი არის ხალხის მოძღვარი, წინამძღომელი, ცხოვრების საუკეთესო იდეალის მლაღდებელი. ბ. ლესტი ზოგიერთა მწერლებს უყურადღებოდ სტოკებს და მათ შორის ანტ. შურცელაძესაც, რომელსაც საკმაო ღვაწლი მიუძღვის სამშობლო მწერლობაში. აზრების სიმდიდრით, სალი მიმართულებით შურცელაძეს თვალსაჩინო ადგილი უჭირავს თანამედროვე ლიტერატურაში და ბევრით აქარბებს სხვებს. ჩვენის აზრით, დიდი უსამართლობა და შეცდომაა, როდესაც ამას უურადღებას არ აქცევენ. მს მწერალი თავის ნაწერებში თვის ძალღრმეს ატანს აზრს და თითქმის არა სცდილობს ლიტერატურულ ფორმაზე, გარეგნობაზე. ამამა მისი უმთავრესი ღირსება და ნაკლებევენება, მისი ბედი და უბედობა...

ნ. ურბნელი.
ქ. გარნი.
(შედეგი იქნება)

გის მკურნაობაში, ღონის ლაშქრის სამფლობელოში, ამიერ-კავკასიაში და შავი ზღვის მხარეში, ეძლევათ, თანამდებობის აღსრულების დროს, სახმარებლად განსაკუთრებული ფორმატანისადმი, რომლის უფინანსებს შეადგენს თოფ-იარაღი.

2. წესები, რომელნიც 321 მუხლში არიან მოხსენებული, შემოღებულ უნდა იქმნენ აგრეთვე ქავკასიაში, სტავროპოლისა და ტაურის გუბერნიებში, შუბანისა და თერგის მაზრებში, ღონის ლაშქრის სამფლობელოში და ტურკესტანში.

III. შმალდესად მისის 28 1883 წ. დამტკიცებული წესები შესახებ იმ გარდასახადისა, რომელიც დანიშნულია საარაყო ბაჟის დაწესებულების დარღვევისათვის, შეესებულ უნდა იქმნენ შემდეგის დაწესებულებით:

1. მისაც ექმნება ან საკუთარი, ან სხვისგან ჩაბარებული საარაყო ქვები, გამართული ხილველის სპირტის გამოსახდელად, ან აგრეთვე ზარფუში, თუ ეს პირი საარაყო ქვების გამკეთებელი და გამყიდველი არ არის, ჯარიმა გადახდება არა უმეტეს ხუთის თუმნისა.

2. მინც ვენახის მეპატრონის ზედვად, სადაც არაყის ხდა სწარმოებს ვენახის მეპატრონისათვის დაწესებული პატენტი, იქონიებს გამოცხადებულის ქვების მაგივრად სხვას უფრო ღირს, ვიდრე საარაყო წესთა 23 მუხლის დამატებაში არის მოხსენებული, გადახდებთ შემდეგი: საარაყო ბაჟი (აქციზი) გამოერთმევა დიდი ქვებისა და მის შესაფერ გამოსახდელ მასალის კვალობაზე და აგრეთვე იმ დროის მიხედვით, რა დროის განმავლობაშია ვენახის მეპატრონე არაყს ჰხდისა უკანასკნელ ჟამს; გამოერთმევა ჯარიმა აქციზის კვალობაზე ერთი ორად, წაერთმევა ქვები და აგრეთვე რაც ზედვადში სპირტი და არაყი ექმნება; გარდა ამისა, ნება აღარ ექმნება მთელ წელიწადს უაქციზოთ არაყი გამოხადოს.

3. მინც არაყსა თუ სპირტს გამოხადის ნება დაუბრუნებლად, ანუ არ დაემორჩილება ყველა პირობას ნებართვისას ვენახის მეპატრონის ზედვად, გადახდებთ ჯარიმა არა უმეტეს ათის თუმნისა.

4. მინც გამოხადის არაყს ჩამი-ქიშიშიანს ან სხვა გამხმარი ხილისას (სხვა-და-სხვა ჩირისას) უბრალო ზედვადზე, რომელიც სააქციზო მმართველობის ნება დართვით მოქმედობენ, ან ვინც ამ გვარ მასალას გაურეეს ნედლე ხილში, დამნაშავეს გადახდება: აქციზი, რომელიც დადებულია ქიშიშიანის არაყისათვის და ამასთანავე ჩამდენიც ვედრო ჩადის ქვებში, თითო ვედროზე და ზედვადს თითო დღიურ მუშაობაზედ ინგარიშება 125 გრადუსი სპირტისა, გამოერთმევა ჯარიმა აქციზის ერთი ორად და წაერთმევა, რაც ზედვადში სპირტული სახმე-ლი მოეპოვება.

5. თუ ზედვადში გამოჩნდა ჩამი-ქიშიში ან სხვა რამ გამხმარი ხილი ყურძნისა და სხვა ნედლე ხილი არაყის ხდის დროს, გარდა იმისა რომ დამნაშავეთ წაერთმევათ გამოჩნებული ჩამი-ქიშიში და სხვა გამხმარი ხილი, გარდახდებთ ჯარიმა არა უმეტეს ოცის თუმნისა.

6. მინც ნედლე ხილის არაყის ხდის დროს უბრალო ზედვადში იმ მასალის მაგივრად, რომლის ნებაცა აქვს მიცემული, იხმარებს სხვა მასალას თუ ნედლე ხილისასაც, მაგრამ იმ გვარისას, რომელსაც უფრო მაღალის ხარისხის სპირტის გამოცემა შეუძლიან, ან ვინც ამ უკანასკნელ მასალას გაურეეს, უნდა გადახადოს დანაკლისი იმ აქციზის კვალობაზე, რომელიც დადებულია თავის-ნებით ნახმარებულ მაგარის სპირტის მასალისათვის, მთელის იმ ვადისა, რა ვადითა მოწმობა აქვს აღებული, და თუ არაყსა ხდის ვენახის მეპატრონისათვის დადებულ პატენტით, ამ შემთხვევაში დამნაშავე უნდა ზღოს დანაკლისი იმ პატენტის ფასის კვალობაზე, რა ფასიანიც უნდა აეღო მოსაღებელ მასალის-და-გვარად; გარდა ამისა ორივე შემთხვევაში უნდა გადახადოს ჯარიმა ხსენებულ დანაკლისისათვის ერთი ორად.

7. მინც ნებადართულ ვადებზედ აღრე დაიწყებს ხილისა და ყურძნის არაყის გამოხადს, ან ვადას გადაცილებს არაყის ხდაში, დამნაშავეს გადახდება, რაც ამ წესთა მეხუთე მუხლში არის მოხსენებული.

8. მინც არ აასრულებს ფინანსთა მინისტრის მიერ დადებულ წესებს ყურძენ-ხილის სპირტისა თუ არაყის ზიდვისა, მიღებისა, შენახვისა და გასასყიდად გასატანის შესახებ, - იმ წესებს, რომელნიც მოხსენებული არიან მე-18 და სხვა მუხლში, დამნაშავე უნდა იკისროს გარდასახადი, რომელიც ამ წესებით არის დადებული; იმ დანიშნულებისათვის კი, რომელიც შემოდ მოყვანილ მუხლებში არ არის მოხსენებული, დამნაშავე უნდა გადახადოს ჯარიმა არა უმეტეს ხუთის თუმნისა.

9. მინც ვენახის მეპატრონეთა შორის, რომელნიც არაყს ხდიან ვენახის მეპატრონეთათვის დადებულ პატენტით, გაჰყიდის გამოხდილ სპირტს ამიერ და იმიერ ქავკასიაში, გაჰყიდის უაქციზოთ, ან აქციზის სამაგიერო გიროსს არ წარადგენს, იმან უნდა მისცეს აქციზი მთლად იმ სპირტისა, რასაც უკანასკნელს პერიოდში გამოხდის; სპირტის ზედვადზე ამ შემთხვევაში აიწყის იმის მიხედვით, თუ რამ სიდიდეს ქვები, რა ვადითა აქვს მიცემული ნება არაყისა და სპირტის გამოხადისა და აგრეთვე შესაბამ ნორმების მიხედვით; გარდა ამისა, დამნაშავეს გადახდება ჯარიმა, რომელიც აქციზზედ ერთი ორად მეტად და დეკრება ნება არაყის ხდისა ვენახის მეპატრონეთათვის დადებული პატენტი: — პირველად (ესე იგი თუ ერთ-

ხელ დაშავა) სამ წელიწადზედ არა უმეტესის ხნით, მეორედ კი (თუ კიდევ დაშავა) სამუდამოდ.

სხოლო იო. მს მუხლი არ მოქმედობს პირიმის ნახევარ-კუნძულზედ და ბათუმის მხარეში.

IV. პუნქტი ბ) სხოლოისი, რომელიც ჩართულია უმაღლესად დამტკიცებულ მისის 28-ს 1883 წ. წესთა მე-3 მუხლში შესახებ გარდასახადისა საარაყო ბაჟის წესდებულების დარღვევისათვის, ამ გვარად უნდა იყოს დაწერილი:

ხილისა ან ყურძნის სპირტ-არაყის გამოხდაში მერყეების (საალებშიცემა) ზედვადში, და აგრეთვე იმ ვენახის მეპატრონეთა ზედვადში, რომელნიც აქციზს აძლევენ, იმ ნორმების მიხედვით, რომელნიც ამ მასალისათვის არიან დადებულნი ფინანსთა მინისტრის მიერ; ჩამი-ქიშიშიანსა და გამხმარ ხილის გამოხდაში კი — იმდენჯერ 125 გრადუსს, რამდენი ვედრაც ჩადის ქვებში და რამდენი დღეც მუშაობს ზედვადი.

V. 1886 წ. 1 მკათათვიდამ ამიერ კავკასიაში უნდა იყვნენ შემოღებულნი მთელს იმერიაში მოქმედი საარაყო ბაჟის წესები იმის შესახებ, თუ რა ზომებზედ ნაკლები არ უნდა იყოს საარაყო ზედვადი, გამოსახდელ მასალის თითო ფუთზედ რაოდენს გამოსწურაძს და რამ სიდიდეს უნდა იყოს დასამყავებელი კუბიკელი, და აგრეთვე შესახებ ნამეტარ არაყის იმ ნაწილის გამოხადარისებისა, რომელსაც აქციზი არ დაედება; ამავე 1 მკათათვიდამ გაუქმებულ უნდა იქმნენ სხოლოისი 1 პ. მუხლ. 210-ისა საარაყო ბაჟის წესდებულებისა.

VI. 1888 წ. პირველ მკათათვიდამ ამიერ კავკასიაში უნდა დაიდგენს აქციზი ზედვადში გამოხდილ სპირტზე და არაყზედ და აგრეთვე იმ არაყზედ, რომელიც გამოხდილ იქმნება კარხლის გარდასახადისაგან, თათლის მონაქაფისაგან და წმინდა სანთლის გამოხადარისაგან. აქციზი ამ შემთხვევაში იმოდენავე უნდა იყოს, რამდენიც შუა-რუსეთისათვის არის დანიშნული. ამავე მკათათვიდამ გაუქმებულ უნდა იქმნას პუნქტი I განყოფ. II-ისა დამატ. მუხლ. 5-ისა (სხოლოისი 2) საარაყო ბაჟის წესდებულებისა; გაგრძელ. 1879 წ.

VII. გაუქმებულ იქმნას: სხოლოისი 1 და 2 მუხლ. 166-ისა, სხოლოისი მუხლ. 168-ისა, მუხლნი 172—177 და 232—236 სხოლოისები-თურთ საარაყო ბაჟის წესდებულები-სა, და აგრეთვე ამ წესდებულების მე-5 მუხლის დამატებაში (სხოლოისი 1) განყოფილებაში შესახებ საპატენტო გარდასახადის რაოდენობისა, ნაწილის V პუნქტ. 3 და 4 და II განყოფილ. შესახებ აქციზის რაოდენობისა — პუნქტ. 2 და მისი სხოლოისი, გაგრძელ. 1881 წ.; იმავე 5 მუხლ. (სხოლო. 2) განყოფილ. 1 შესახებ საპატენტო გარდასახადის რაოდენო-

ბისა, ნაწილ. V — პუნქტი 2 და განყოფილ. II შესახებ აქციზის რაოდენობისა 3. 2, გაგრძელ. 1879 წ.; იმავე 5 მუხლის დამატებაში (სხოლოისი 3) განყოფილ. 1 შესახებ საპატენტო ფულის რაოდენობისა, ნაწილ. V — 3. 3 და განყოფილ. II შესახებ აქციზის რაოდენობისა — 3. 2.

VIII. მიენდოს ფინანსთა მინისტრს გამოხადოს ზომიერებანი, რომელთა მეშვეობით აწინდელი წესი უნდა შეიცვალოს ახალზედ და გამოსცეს და რიგება (ინსტრუქცია), თუ როგორ უნდა მოყვანილ იქმნას სისრულეში ახლად დადგენილი წესები, და აგრეთვე მიეცეს მას ნება გამოსცეს ხოლმე აქციზის გამგებთათვის საჭირო დარიგებანი, განმარტოს ხოლმე და შეავსოს ეს წესები, რამდენადც საჭირო არის, ხოლო დასულ უნდა იქმნენ პირობანი, რომელნიც საარაყო ბაჟის წესდებულების მე-12 მუხლში არიან მოხსენებული.

(შემდეგი იქნება)

შალეკრაქები

(„ხრდილოეთის სავაჭრო სისტემა“)

აგვისტოს 9-ს კაბრეშოში. დიდი ზღვის მონვრები დაიწყება აგვისტოს 15 მათი უმაღლესობის თანადასწრებით. პირველად იერიშს კრონშტადტის სიმაგრეთა წინააღმდეგ მიიტანენ; აგვისტოს 16 ბიორგ-ზუნდში მოხდება ბრძოლა ესკადრებს შორის და 17 იქვე უმაღლესი ჯარით — დახედა.

სამზღვარ გარედ გაუიდელის საქონლის სიმცირესა გამო საზრეთისკენ და სავაჭრო ორთქლმავალის ძლოაზის გასაძლიერებლად, ფინანსთა სამინისტრო ჰგზავნის აზოვისა და შავის ზღვის პორტებში სამთო დეპარტამენტის ვიცე-დირექტორს სვალკოვსკის.

ოღმსა. ძველი სავაჭრო ჩირმა სახელად „სევასტოპოლი“, რომელიც მიდიონობით ატრიალებდა ფუფს და ვაჭრობდა პურით, აღარავის აღარას აძლევს კუთვნილებისამებრ, საზოგადო ზარალი ერთი მილიონი მანათია; დეჭიკიტი 300,000 მანათამდე სრულიად უცხო — ქვეყნეთ ბანკირებს დაწვავთ კისრად.

პარიში. ვაზეთები ამბობენ, რომ საფრანგეთი უსათუოო თხილუობს, რომ ჩინეთმა 80 მილ. ჭრანგი ჯარიმა გადაიხადოს და პასუხსაც ორის დღის განმავლობაში თხილვისო; უკეთუ ჩინეთმა უარი განაცხადა, ადმირალი კურბე ქუჩე-უსა და სხვა ადგილებს დაიპურობს; კურბეს მისამველებლად რამდენსამე გემსა ჰგზავნიან.

განცხადებანი

გამოვიდა საბა-სულხან ობოლავანის
ლექსიკონი

აკურთხის სურათით და ბიოგრაფიით, და იყიდება თბილისს, გრიგოლ-როსის წიგნის მაღაზიაში ფასი სამი მანათი, გასაგზავნი გარეშე ქაღალტში 30 კაპ.

იქვე იყიდება წიგნებისაგან შედგენილი
ლექსიკონი

ქართულ-რუსულ-ქრისტიანულ ენაზე. — ფასი ექვსი მანათი და 50 კაპ., გზავნიით გარეშე ქაღალტში — შვიდი მანათი და 50 კაპ.. (3—1)

მუთაისის სათავად-აზნაურის სკოლისათვის

აღუქსანდრესად წოდებულის მუთაისის სათავად-აზნაურის სკოლის მხრუნველობა, დანიშნული „მართვითა შორის წიგნის ცოდნის გამავრცელებლის საზოგადოებისაგან“, აცხადებს მუთაისის გუბერნიის თავად-აზნაურების საცნობლოდ, რომ მუთაისის სააღვლ-მამულო ბანკის საზოგადო კრების სურვილისამებრ, სხენებულის სკოლის პირველისა და მეორე განყოფილების პარალელური კლასებში გადატანილ იქნება წელს ძველს-სენაკს, სენაკის მაზრაში.

საზოგადო კრების გარდაწყვეტილების თანახმად ეს ძველის სენაკის სკოლა არის დანიშნული ყმაწვილების მისაღებად სენაკის, ზუგდიდისა და მხურგეთის მაზრებიდან და მუთაისში დარჩენილი სკოლის კლასები დანიშნულია მუთაისის, შორაპის, რაქისა და ლეჩხუმის მაზრებისათვის.

წლიური სწავლა, როგორც მუთაისის, ისე სენაკის სკოლაში, დაიწყება მომავალს პირველს სექტემბერს და ვისაც ამ სკოლებში ყმაწვილების მიბარება სურს, უნდა მიმართოს თხოვნით: მუთაისში — მხრუნველობის სექრეტარს თავადს ანტონ ნიკოლოზისძეს ლორთქიფანიძეს, მცხოვრებს ნემცების ქუჩაზე, კენინა ლ. მაჭუტაძის სახლებში, და ძველს სენაკს — სკოლის ზედამხედველს სამსონ შიფიანს.

თხოვნა ყმაწვილების მისაღები და ამასთანავე მეტრიკული, ან მღვდლის მოწმობა ყმაწვილების დაბადებასა და მონათულაზე, უნდა წარუდგინონ აღნიშნულს პირებს ოცის აგვისტოდან პირველს სექტემბრამდის.

სკოლის პირველს განყოფილებაში მიიღებიან მეშვიდესა და ან მეორე წელში მდგომი ყმაწვილები, რომელთაც წიგნი ჯერ სრულიად არა უსწავლიათ და მეორე განყოფილებაში — ცხრა წლისაზედ არა უნების ბავშვები, რომელთაც უნდა იცოდნენ ქართული წერა-კითხვა და ყოველ გვარი ანგარიში ათამდის.

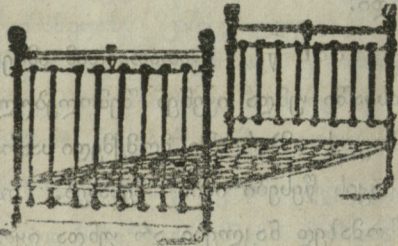
მუთაისის სკოლაში წელს მიიღებიან ყმაწვილები მხოლოდ სკოლის

პირველს განყოფილებაში, რომელშიც ირიცხება ორმოცი თავისუფალი აღვლი, და მეორესა, მესამესა და მეოთხე განყოფილებაში კი ყველა ვაკანსიები დაქვრილია.

ძველის სენაკის სკოლის პირველს განყოფილებაში არის თავისუფალი ორმოცდა ერთი ვაკანსია და მეორეში ოცდა რვა, რადგანაც ერთი პირველის განყოფილების და თორმეტი მეორე განყოფილების მოწაფეები უნდა გადავიდნენ მუთაისიდან სენაკის სკოლის ნაწილის გადატანისათვის.

ბანკის საზოგადო კრების გარდაწყვეტილების თანახმად, ზემოაღნიშნულის თავისუფალის ვაკანსიებისაგან სენაკის მაზრას ეკუთვნის ოცდა-რვა ზუგდიდისას — ოცდა-ოთხი, მხურგეთისას — ჩვიდმეტი, მუთაისისას — თუთმეტი, შორაპისას — ცამეტი, რაქისას — შვიდი და ლეჩხუმისას — ხუთი. (3—3)

ინლისური რკინის კარბოტები.

ერთის სწავლი 7 მანეთიდან და ორის სწავლი 14 მანეთიდან, მათი ლეიბები, ზღვის ბაღსით გატენილი ნიღვან 8 მანეთამდინ. ვიდრე შემდეგი ნიღვანები იყიდება 25% -ით უფრო იაფად, ვიდრე სხვაგან სადმი: ბრიტანის მეტალის ნიღვანები, ჩაიანები, სვანაქე, სანაქე, ჩაის და სტალის ვაკუუმები ჩანგლებითა, ფანდონი, დასადგმელი, შირის-სახანი, სტაქნები, სუფოკანიკი, სწავა, სკები, რიფტები, გრაფინკები, სანაქე-სუფი თებები, ბლიუდები, სასალათოები, ტამბუკი, სარძევეები, სამარბელები, გაწინ-ცის საფსკეები, უნაგრები გაწისა და ქაღისა; ალერები, სლისტები, ტანის-მოსის დასაჯიღებლები, საბალო მაკრატ-ლები, გაქსები, უთოები, წისკლელები, სერსები, ქაღებები, კლიტები, ინგლისის თოფები და რეკლავები, პიუბი, ზარბაღები, კაპსიულები, სოფანგები, ნიჩბები, ვატრუმბრუჭი, სახები, ჩუქლები, წინდები, სუფრები, საღებავებისათვის რგოლები, ემალის ტურტკელი, მურაბები, ვამუეტები, პიულები, სოუსები, ზღვის ბაღსი, დიპტიკანები და სხვ. ინგლისურს მაღაზიაში № 156-157, 158, 159, და 160. ამ ნომრებს უფრადდება მიმტყით. (100—36)

გამოვიდა

საბა-სულხან ობოლავანის
ლექსიკონი

აგრორის სურათით და ისყიდება ანჩხატის ეზოში მღვდლის ბრიგოლ მღებრივისას.

შასი ოთხი მანათი აღვილობრივ, ხოლო გავზანით ოთხი მან და ერთი აბაზი. (10—5)

თბილისის სასულიერო ვაჟების სასწავლებელი

ბადადის მლიზავეტინსკის ქუჩიდან
აგვალისაზედ საკუთარს სახლში, №-
26. (1—1)

პირველ სექტემბერს ამა წლისას, თანხმად სკოლის კრების განჩინებისა, მიღებულ იქნებოდა პირველ კლასში სასოფლო მეურნეობის სკოლაში სოფ. წინამძღვრანთ-გარში, ოცდა-ათი ყმაწვილი, ყველა წოდებისა, სარწმუნოებისა, და ეროვნებისა. გამოცდა ყმაწვილების არ იქნება, ისინი შეირიცხებიან შაგიანდებთ უკვანაშენით. ბავშვები უნდა იყვნენ არა ნაკლებ ათისა და არა უმეტეს თორმეტი წლისა, მთელი სსუფლისა და ჯანისა.

ვისაც სურს ყმაწვილების მიცემა სკოლაში უნდა გამოუცხადოს თავისი თხოვნა შირად, ანუ წერილით, სკოლის მხრუნველს. რადგანაც სკოლის შაგიანდები მოსიარულენი არიან, ამისთვის იმათ დედ-მამამ, ანუ მთავრებმა უნდა გაუზინონ ბან ყმაწვილებს ან იმავე სოფელში, სადაც სკოლა წარმოებს, ან ასლ-მასლა სოფლებში. სოფ. წინამ-

მძღვრანთ-გარში ერთი გლეხი ატყუნებს ქვეთვირის სახლს დასდგომს შაგიანდებისთვის და თვითო ყმაწვილის შესანახავს თხოულობს თუქში ქვეს მანათს.

მხრუნველი სკოლისა ი. წინამძღვრი შვილი. (3—2)

წრევანდლამდე ზოგიერთს შეღუქნებებს, სამიკიტნობის პატრონებსა და ლუდის გამსყიდველებს ამ გვარსავე ადგილების გასამართავად ნება-რთვა ეძლევადათ საგუბერნიო ადმინისტრაციის თანხმობით იქ, საცა იგინი არ უნდა იყვნენ დამართულნი სასმელების ბაჟის წესდებულების 338—340 და 346 სტ. ძალით. ხოლო 1885 წლის იანვრის 1-ლიდან გამგეობა ნებას აღარ მისცემს ამ გვარსავე ადგილთ დამართვისათვის, რასაც საქალაქო გამგეობა ატყობინებს ყველა შეღუქნებებს, სამიკიტნობის პატრონებს, ლუდისა და პორტერის გამყიდველებს და აგრეთვე იმ უძრავ მამულის პატრონებს, რომელზედაც ეს საეჭრო ღუქნები არიან დამართულნი. (1—1)

აგრორის სასწავლებელი

სასახლის ქუჩაზედ, იძლევა ქირით მადანები, სადგურები კანტორებისა, სავაჭრო სახლებისა და საწყობებისათვის. პირობების შეტყობა შეიძლება ქარვასლის კანტორაში. (25—12)

მაზანდა

ხორავისა, რომელიც იყიდება თბილისის ბაზრებში, ღუქნებში და ხელდა-ხელ 1 აგვისტოდან 16 აგვისტომდე 1884 წ.

- გამომცხვარი პური რუ-სეთის ფუქვილისა — —1 გ. 5 კ.
- აჭაურის ფუქვილისა: პირველის ხარისხისა — —1 გ. 2 1/2
- მეორისა — — —1 გ. 2 კ.
- იმავე ფუქვილ. თორმეტი გამომცხვარი: პირველი ხარისხის — —1 გ. 4 1/2
- მეორისა — — —1 გ. 3 კ.
- მესამისა — — —1 გ. 2 1/2

ქვარის-მამი პური:

- პირველი ხარის. ღავში 1 გ. 4 1/2
- მეორის ხარის. ღავში 1 გ. 3 1/2
- მესამისა — — —1 გ. 3 კ.

ძრების ხორცი:

- პირველის ხარისხისა — —1 გ. — კ.
- მეორისა — — —1 გ. — კ.

რკინის ზუბ

თბილისიდან ქუთაისისკენ მიდის 8 საათზედ და 31 წამ. დილით თბილისიდან მარტო საშურამდინ 3 საათ. და 11 წამ. შუადღის უკან. თბილისიდან ბაქოსკენ 10 საათზედ და 45 წამ. დილით. (სამშაბათობით საჩქარო 10 ს. 58 წ. დამ.) ქუთაისიდან თბილისისკენ 12 საათ. და 25 წამ. შუადღ. უკან. ქუთაისიდან ბათუმისა და ფოთისკენ 5 საათზედ და 20 წამ. შუადღის უკან. ბათუმიდან თბილისისკენ 8 საათ. დილით. ფოთიდან თბილისისკენ 8 საათ. და 45 წამ. დილით. ფოთიდან ბათუმიდან მომავალი თბილისში შემოდის 10 საათზედ და 25 წამ. ღამით. მარტო საშურამდინ მომავალი თბილისში შემოდის 8 საათზედ დილით. ბაქოდან მომავალი შემოდის თბილისში 2 საათ. და 30 წამ. შუადღის უკან. (მარსაკეობით საჩქარო 7 ს. 53 წ. დამ.)